

EUROPA MÅSTE VÄLJA VÄG

Lika deltagande för kvinnor på alla nivåer: en förutsättning för fred, välfärd och samhällsförändring

#FeministEurope #Elections2024

Ett manifest från European Women's Lobby

Skydda och utöka kvinnors rättigheter och ledarskap
via fungerande institutionaliserade mekanismer

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning	3
Manifest	5
Skydda och utöka kvinnors rättigheter på ett hållbart sätt via fungerande institutionaliserade mekanismer / Förverkliga jämställd demokrati och lika representation av kvinnor	8
Främja kvinnors ekonomiska oberoende och arbeta mot en feministisk ekonomisk modell Sätta stopp för alla former av våld mot kvinnor och flickor som vidmakthålls av det patriarkala systemet	9
Sätta stopp för det nyliberala och patriarkala utnyttjandet av kvinnors och flickors kroppar / Garantera kvinnors kroppsliga självbestämmanderätt	10
Inkludera kvinnors perspektiv vid fredsbyggande Göra kvinnor till en integrerad del av den gröna omvandlingen	11
Slutkommentarer	12
Tack, Om oss och ytterligare resurser	13

Trots stora framsteg för kvinnors och flickors rättigheter i Europa har den senaste tidens utmaningar återigen visat att kriser drabbar kvinnor, flickor och kvinnorättsorganisationer i oproportionerlig grad.

I EU har 1 av 3 kvinnor utsatts för fysiskt och/eller sexuellt våld och 1 av 2 kvinnor har utsatts för sexuella trakasserier efter 15 års ålder¹

Europa ser dessvärre en bakåtgående trend. Könsstereotyper och patriarkala värderingar frodas fortsättningsvis i våra samhällen. Kvinnor förvisas till obetalda eller underbetalda och icke-erkända vårdnadsroller, och ohämmad sexism berövar kvinnor lika möjligheter och egenmakt inom alla områden i livet. Vissa av kvinnors och barns svårast vunna och mest grundläggande rättigheter har upphävts – i dagens Europa dör fortfarande kvinnor på grund av bristande tillgång till abort eller dödas av sina livspartner eller familjemedlemmar!

**ENDAST 33,4%
AV MINISTRARNA I EU ÄR KVINNOR²**

Vi vill ha ett Europa där kvinnor och flickor i all sin mångfald har tillgång till lika rättigheter och deltagande på alla områden och alla nivåer i samhället, och där de är fria från alla former av förtryck och utnyttjande.

Den genomsnittliga könsklyftan för pensioner i Europa är **30%**³

För att vi ska lyckas med det europeiska projektet för fred, demokrati, inkludering, jämlikhet och solidaritet måste kvinnors och flickors rättigheter sättas i centrum inom den europeiska politiken.

Vi uppmanar EU och nationella beslutsfattare att tillhandahålla medel och ingå bindande avtal om åtgärder för att

- ✓ förverkliga jämställd demokrati och lika representation av kvinnor
- ✓ främja kvinnors ekonomiska oberoende och arbeta för att uppnå en feministisk ekonomisk modell
- ✓ sätta stopp för alla former av våld mot kvinnor och flickor som vidmakthålls av det patriarkala systemet
- ✓ sätta stopp för det nyliberala och patriarkala utnyttjandet av kvinnors och flickors kroppar
- ✓ garantera kvinnors rätt att bestämma över sina egna kroppar
- ✓ inkludera kvinnors perspektiv vid fredsbyggande
- ✓ göra kvinnor till en integrerad del av den gröna och den digitala omvandlingen.

FIND OUT MORE ON HOW YOU CAN CONTRIBUTE

to realising true equality between women & men in Europe in the full version of our manifesto

Europeiska unionen bör:

- aktivt **stödja kvinnorätsorganisationer**, inklusive genom finansiella resurser och trygga rum
- tillämpa **strategier för jämställdhetsintegrering**, inklusive **jämställdhetsbudgetering**, i alla EU:s politiska instrument och ägna särskild uppmärksamhet åt större förändringar såsom de digitala och gröna omvandlingarna
- säkerställa **lika representation av kvinnor och män i politiska beslutsprocesser** som en **50/50-representation** av respektive kön i alla EU-beslutsorgan, inklusive EU:s "toppjobb"
- utföra en **jämställdhetsbudgeteringsanalys** under 2023 års halvtidsöversyn av den fleråriga budgetramen för 2021–2027 (FBR)
- anta **direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer**, inklusive dess **bestämmelser om sexuellt utnyttjande av och nätvåld mot kvinnor** utan dröjsmål
- föreslå att **våld mot kvinnor och flickor inkluderas** i listan över **eurobrott** för att säkerställa antagandet av en heltäckande ramlagstiftning i EU som omfattar alla former av våld mot kvinnor och barn
- anta **jämlikhetsmodellen på EU-nivå** och harmoniserad EU-lagstiftning i syfte att **sätta stopp för efterfrågan**
- erkänna **sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)**, inklusive rätten till **säker abort**, som en del i **kvinnors och flickors mänskliga rättigheter** och inkludera dem i **Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna**
- till fullo implementera **UNSC:s resolution nr 1325** och hela agendan som rör kvinnor, fred och säkerhet
- systematiskt **tillämpa jämställdhetsintegrering och ett intersektionellt perspektiv** när det gäller **klimatpolitik och -bestämmelser**.

EU-medlemsstaterna bör:

- anta **bindande lagstiftning om kvotering och varvade listor**, beroende på valsysteem, för att nå **jämställdhet bland folkvalda representanter** som fattar politiska beslut
- bygga upp, investera i och bibehålla **tillgängliga, högkvalitativa vårdinfrastrukturer och tjänster till överkomliga priser** med utgångspunkt i mänskliga rättigheter och livscykelänkande i syfte att uppfylla vårdbehovet i alla skeden
- ge kvinnor **tillgång till arbete av godtagbar kvalitet, inklusive godtagbar inkomst, lika lön, säkerhet, personlig utveckling och adekvat socialt skydd**, med särskild uppmärksamhet på kvinnor med högre arbetslöshet och lägre löner, såsom kvinnor med funktionsvariationer, migrantkvinnor, äldre kvinnor och kvinnor som bor på landsbygden
- tillhandahålla **kostnadsfria och lättillgängliga stödstrukturer för alla, anpassade till de behov som offer för våld mot kvinnor och flickor har**, inklusive kvinnor med funktionsvariationer, kvinnor som bor på landsbygden och migrantkvinnor som drabbas av hemlöshet
- tillhandahålla **effektivt stöd till kvinnor som drabbats av sexuellt utnyttjande** genom att implementera **exitstrategier** som omfattar hjälp med rättsliga frågor, hälsa, bostad och sysselsättning
- garantera **tillgången till säker, laglig och fri abort till alla kvinnor** oavsett omständigheter och med särskild **uppmärksamhet på minoritetsgruppers behov**, till exempel migrantkvinnor eller kvinnor med funktionsvariationer
- inkludera **heltäckande utbildning om relationer och sexualitet** i skolornas läroplaner, med utgångspunkt i **autonomi, respekt, ömsesidighet, samtycke och säkert och njutbart sex** och som även berör **könsstereotyper, verkligheten bakom pornografiskt våld, objektifiering och pornifiering**
- utveckla **specialiserade stödtjänster för alla kvinnor och flickor som fördrivits på grund av krig**, inklusive universell tillgång till rättsliga, medicinska och psykosociala tjänster samt sexuell och reproduktiv hälso- och sjukvård med **fullständig tillgänglighet som anpassats till kvinnor med funktionsvariationer, äldre kvinnor samt kvinnor och flickor från en mångfald av kulturella och språkliga bakgrunder**
- ta tillvara möjligheten som erbjuds av den **gröna omvandlingen** att ta itu med **klyftor som rör lika löner, sysselsättning, långsiktiga inkomster och pensioner samt garantera kvinnors ekonomiska självständighet**.

**UTNYTTJA EU-VALET 2024 TILL ATT BEFÄSTA
KVINNORS RÄTTIGHETER OCH JÄMSTÄLLDHET MELLAN KVINNOR
OCH MÄN SOM GRUNDEN TILL EU!**

VÅR UPPMANING

Efter EU-valet 2019 fanns det endast 17 kvinnliga medlemmar av Europaparlamentet (MEP) från etniska minoriteter, vilket uppgår till endast

2,4%

av de totala europaparlamentarikerna.¹³

Under covid-19-pandemins första våg lade kvinnor

18,6 timmar

per vecka med hushållsarbete och matlagning jämfört med

12,1 timmar

för män.¹⁴

ENDAST 33,4%
AV MINISTRARNA I EU ÄR KVINNOR¹²

Manifest

Europeiska kommissionens första kvinnliga ordförande någonsin och hennes historiska kollegium med nästan 50/50-könsfördelning bland kommissionärerna, utnämmandet av en kommissionär med ansvar för jämlikhet, antagandet om det efterlängta **direktivet om kvinnor i styrelser**, ett direktiv om **insyn i lönesättningar** samt **Europeiska kommissionens förslag om ett direktiv om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer** – detta är några av den senaste tidens **stora framsteg** för kvinnors rättigheter och för alla människor i Europa.

Trots detta har kvinnor och kvinnorättsorganisationer än en gång påverkats allvarligt och oproportionerligt mycket av de senaste utmaningarna – covid-19-pandemin, Rysslands invasion av Ukraina, energikrisen, klimatkrisen och naturkatastrofer, den skenande inflationen, det minskande utrymmet och de begränsade resurserna för kvinnors rättigheter – och vi har sett hur kvinnors roll som specifika politiska subjekt har urholkats. **Det behövs ett starkt åtagande för att sätta kvinnors och flickors rättigheter i centrum av den europeiska politiken.**

För första gången på ett årtionde har ojämlikheten mellan könen ökat inom sysselsättning, utbildning, hälsostatus och tillgång till sjukvård!

Traditionella roller baserade på könsstereotyper och patriarkala värderingar ökar i våra samhällen, vilket fördrivar kvinnor till obetalda eller underbetalda och icke-erkända vårdroller och innebär en stor börda för kvinnors jämlika deltagande i politiken och den formella arbetsmarknaden. Förekomsten av sexism fortsätter att kuva och förtrycka kvinnor och flickor, hålla dem på en underordnad plats samt hindrar kvinnors och flickors lika möjligheter och egenmakt på alla områden. Skillnaderna mellan EU-medlemsstater har oroande nog ökat och **Europa ser dessvärre en bakåtgående trend**. Vissa av kvinnors och barns svårast vunna och mest grundläggande rättigheter har upphävts. Det är stötande att **kvinnor i dagens Europa fortfarande dör för att de inte har tillgång till abort**, såsom i Polen där ett i praktiken förbud mot denna grundläggande rättighet har lett till dödsfall hos minst sex kvinnor.⁵ Enligt resultaten av CEDAW:s granskning förvägrar många länder också tillgång till tjänster som rör sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter⁶ till kvinnor⁷ från minoriteter, bland annat kvinnor med funktionsvariationer, asylsökande och migrantkvinnor.⁸ Inget land är immunt mot detta bakslag för kvinnors rättigheter. Till exempel **döddes 113 kvinnor i Frankrike av sina (ex-) partner år 2021⁹ och ungefär 2 600 kvinnor i Europa döddes av sina partner eller familjemedlemmar 2020.¹⁰** Trots **EU:s rättsliga skyldighet att skapa jämställdhet mellan kvinnor och män samt tillämpa jämställdhetsintegrering, dvs. tillämpa ett könsperspektiv på all politik**, har kvinnors grundläggande rättigheter ännu inte förverkligats i praktiken.

50

kvinnor dör varje vecka av mäns våld i nära relationer i Europa!¹¹

Kvinnor tjänar i genomsnitt

12,7%

mindre per timme än män i EU.¹⁵

06

Den genomsnittliga könslyftan för pensioner i Europa är

30%

vilket påverkar kvinnors ekonomiska oberoende och trygghet under ålderdomen.¹⁶

Vad vi vill ha:

Ett Europa där **kvinnor och flickor i all sin mångfald har tillgång till lika rättigheter och deltagande på alla områden** och alla nivåer i samhället, och där kvinnor är **fria från alla former av förtryck och exploatering**. Ett **sådant Europa skulle vara till fördel** för hela det europeiska samhället genom att

- öka de **europeiska institutionernas legitimitet och representativitet**
- bidra till att **överbrygga den demokratiska klyftan** mellan EU och dess medborgare, i synnerhet dess kvinnor och flickor
- öka **EU-politikens effektivitet och lyhörddhet**
- **skapa välfärd** – ökad jämställdhet mellan könen skulle leda till en **ökning motsvarande 6,1 till 9,6 procentenheter i EU:s BNP per capita** fram till 2050, vilket motsvarar **1,95 till 3,15 biljoner euro**.
- öka sysselsättningen – **lika möjligheter inom naturvetenskapliga utbildningar** samt på arbetsmarknaden skulle öka **EU:s sysselsättningsgrad med 2,1 till 3,5 procentenheter fram till 2050**.

Vi uppmanar:

- **kandidaterna** – att ta upp **mångfalden av kvinnors och flickors verkliga problem i sina kampanjer** och hålla **kvinnors rättigheter högt på den politiska agendan** när de väl har valts!
- **europeiska och nationella politiska partier och europeiska politiska grupperingar** – att tillämpa **jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering** i sina program!
- **medierna** – att ge väljarna **opartisk, oberoende och komplett information samt en utförlig bild** av alternativen genom att ge en **jämlik plattform för både manliga och kvinnliga kandidater**, öka **bevakningen av kvinnorättsämnena** och en gång för alla upphöra med alla könsstereotyper och objektifieringen av kvinnor!
- **väljarkåren** – att engagera sig, utvärdera kandidaternas meriter och arbete med kvinnors rättigheter samt **rösta på feministiska ledare!**
- **EU-institutionerna** – att möjliggöra och ta ansvar för rättvisa och jämlika demokratiska valprocesser för både kvinnliga och manliga kandidater, där de är lika säkra och välkomna att kommunicera med väljarkåren i alla offentliga forum utan risk att utsättas för könskodad fel- eller desinformation eller trakasserier i såväl den fysiska världen som på nätet.

Det är endast **tillsammans**, genom att **inte låta en enda kvinna eller flicka hamna på efterkälken**, som vi kan lyckas övervinna dagens utmaningar. **Kvinnor** utgör inte bara över hälften av befolkningen, utan även viktiga **förändringsagenter**. Därför måste kvinnor ha frihet och egenmakt att delta i alla delar av livet, på alla nivåer, inklusive aktivt delta i politiken genom att rösta, ingå i demokratiska mekanismer och så vidare. Genom att **inkludera kvinnor och deras expertis** kan vi hitta lämpliga lösningar och skapa en **socialt, ekonomiskt och miljömässigt rättvis omvandling**.

**EU-VALET 2024 KOMMER
ATT BLI EN VÄNDPUNKT**

**VI MÅSTE ALLA TA
VÅRT ANSVAR!**

SKYDDA OCH UTÖKA KVINNORS RÄTTIGHETER PÅ ETT HÅLLBART SÄTT VIA FUNGERANDE INSTITUTIONALISERADE MEKANISMER

Befintliga ojämlikheter är djupt rotade i **ojämlika maktrelationer** mellan kvinnor och män och förvärras av det krympande utrymmet för kvinnors rättigheter och den felaktiga uppfattningen att jämlikhet i lagstiftningen leder till verklig jämställdhet mellan könen. "Naturliga" framsteg kommer inte att effektivt kunna förverkliga jämlikhet mellan kvinnor och män – **vi måste vara proaktiva.**

VI UPPMANAR FRAMTIDA EU-BESLUTSFATTARE ATT:

- tillämpa strategier för **jämställdhetsintegrering**, inklusive **jämställdhetsbudgetering**, i alla EU:s politiska instrument och lägga särskild uppmärksamhet vid större förändringar såsom den digitala och den gröna omvandlingen;
- **utvärdera jämställdhetsstrategin 2020–2025**, införliva resultaten i en **jämställdhetsstrategi 2.0 för 2025–2030** samt inkludera en **särskild budget** i strategin;
- upprätta en **rådskonstellation för kvinnors rättigheter och jämställdhet**
- aktivt **stödja kvinnorätsorganisationer**, inklusive genom finansiella resurser och trygga utrymmen;
- **utse en EU-kommissionär med ensamt ansvar för att främja kvinnors rättigheter och jämställdhet** samt genomdriva jämställdhetsintegrering i alla portföljer med alla övriga kommissionärer;
- vidta ambitiösa åtgärder **för att bekämpa könsstereotyper, sexism och sexistisk hatpropaganda** och dess effekter på alla samhällssektorer, inklusive medier, online, inom utbildning och på arbetsmarknaden; dessa bör lägga särskild uppmärksamhet vid **myter och desinformation som rör minoritetskvinnor och intersektionell diskriminering** som de även utsätts för på andra grunder såsom funktionsvariation, etnicitet, ålder, sexuell läggning och status.

FÖRVERKLIGA JÄMSTÄLLD DEMOKRATI OCH LIKA REPRESENTATION AV KVINNOR

Kvinnor är inte en minoritet; de representerar över hälften av befolkningen. Kvinnor är inte en homogen grupp, deras **livserfarenheter samverkar med många olika faktorer**. Därför är en jämlik representation av en mångfald kvinnor i politiska, sociala och ekonomiska sfärer avgörande för demokratin i Europa.

VI UPPMANAR EUROPEISKA UNIONEN ATT:

- införa **jämställdhetskrav** i kandidatlistorna till EU-val;
- säkerställa att **kvinnliga kandidater placeras på valbara platser** i listorna till EU-valen genom att **införa krav på kvotering och metoder för att alternera** kvinnliga och manliga kandidater, såsom genom varvade listor;
- säkerställa **lika representation av kvinnor och män i politiska beslutsprocesser** som en **50/50-representation** av respektive kön i alla EU-beslutsorgan, inklusive EU:s "toppjobb";
- förtydliga **de politiska partiernas skyldighet att nominera både en kvinna och en man som ledande kandidat** på listor till EU-val.

VI UPPMANAR EU-MEDLEMSSTATERNA ATT:

- föreslå kommissionärskandidater så att **lika representation av kvinnor och män** säkerställs i **Europeiska kommissionen**;
- anta **bindande lagstiftning om kvotering och varvade listor**, beroende på valsysteem, för att nå **jämställdhet bland folkvalda representanter** som fattar politiska beslut;
- **säkerställa rätten att rösta, ställa upp i val och delta i demokratiska processer för alla kvinnor, inklusive kvinnor med funktionsvariationer** som kanske fortsättningsvis är berövade dessa rättigheter och/eller stöter på ytterligare hinder längs vägen;
- **anta, samt på ett lämpligt sätt implementera och finansiera, bindande åtgärder för att garantera kvinnors säkerhet** när de agerar **offentligt online eller offline**
- säkerställa ett **snabbt genomförande av direktivet om kvinnor i styrelser** för att förbättra den jämlika representationen av kvinnor på beslutspositioner i den ekonomiska sektorn.

Läs mer

FRÄMJA KVINNORS EKONOMISKA OBEROENDE OCH ARBETA MOT EN FEMINISTISK EKONOMISK MODELL

Vi måste anta en **feministisk ekonomisk modell** som värnar om **ekonomisk rättvisa, social rättvisa och miljörettvisa** där **vård och omsorg utgör som samhällets grundpelare**. Vi måste investera för att motverka feminiseringen av fattigdom som särskilt drabbar marginaliserade kvinnor eftersom de utsätts för flera former av diskriminering

VI UPPMANAR EUROPEISKA UNIONEN ATT:

- integrera ett **könsperspektiv i finans-, ekonomi-, sysselsättnings- och socialpolitiken**;
- säkerställa att den **europiska strategin för vård och omsorg** är förankrad i ett ramverk av mänskliga rättigheter och tillämpar ett holistiskt livscykel tänkande där vård och omsorg är en viktig del av ekonomin;
- ta steget vidare från denna strategi genom att skapa en **vård- och omsorgsgiv för Europa**, på liknande sätt som den europeiska gröna given och den digitala agendan, med liknande öronmärkta investeringar som dessa;
- utföra en **jämställhetsanalys av budgeten** under 2023 års **halvtidsöversyn av den fleråriga budgetramen för 2021–2027 (FBR) och integrera jämställhetsbudgetering i dess framtida FBR 2027–2033**;
- skapa ett EU-omfattande pilotprojekt med mål för **jämställhetsintegrering i budgetbeslut** samt övervaka dess genomförande och resultat genom en **särskild arbetsgrupp**;
- anta **europiska mål för stöd och tjänster som rör vård och omsorg** där **alla kvinnors roll som vårdgivare erkänns**, även för äldre kvinnor och kvinnor med funktionsvariationer.

VI UPPMANAR EU-MEDLEMSSTATERNA ATT:

- bygga upp, investera i och bibehålla **tillgängliga, högkvalitativa vårdinfrastrukturer och tjänster till överkomliga priser** med utgångspunkt i mänskliga rättigheter och livscykel tänkande i syfte att uppfylla vårdbehovet i alla skeden;
- ge kvinnor **tillgång till arbete av anständig kvalitet, inklusive anständig inkomst, lika lön, säkerhet, personlig utveckling och adekvat socialt skydd**, med särskild uppmärksamhet på kvinnor med högre arbetslöshet och lägre löner, såsom kvinnor med funktionsvariationer, migrantkvinnor, äldre kvinnor och kvinnor som bor på landsbygden;
- garantera **individualisering av sociala rättigheter** och (progressiv) personlig **beskattning**;
- systematiskt utföra **konsekvensbedömningar ur ett jämställhetsperspektiv av den ekonomiska och sociala politiken** för att åtgärda de strukturella anledningarna till feminiseringen av fattigdom;
- åtgärda och avhjälpa pensionsklyftan mellan könen genom **pensionsreformer**.

Läs mer

SÄTTA STOPP FÖR ALLA FORMER AV VÅLD MOT KVINNOR OCH FLICKOR SOM VIDMAKTHÅLLS AV DET PATRIARKALA SYSTEMET

Våld mot kvinnor och barn är det absolut vanligaste brottet mot kvinnors mänskliga rättigheter. Våld från män är en daglig verklighet för många kvinnor och flickor i Europa och utgör ett allvarligt uttryck för den strukturella ojämlikheten mellan kvinnor och män. Fred och säkerhet kan inte existera så länge kvinnor behöver vara rädda hemma, på arbetsplatser och på offentliga platser i Europa. I EU har **1 av 3 kvinnor utsatts för fysiskt och/eller sexuellt våld och 1 av 2 kvinnor har utsatts för sexuella trakasserier efter 15 års ålder**.¹⁹

VI UPPMANAR EUROPEISKA UNIONEN ATT:

- snabbt anta **direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer, inklusive dess bestämmelser om sexuellt utnyttjande av och nätvåld mot kvinnor**;
- **utse, till följd av EU:s antagande av Istanbulkonventionen, en EU-samordnare för att sätta stopp för alla former av våld mot kvinnor och barn** och säkerställa enhetlighet i genomförandet av de olika lagstiftningsinstrumenten;
- säkerställa att **alla former av sexuellt utnyttjande av kvinnor**, enligt de eurobrott som nämns i artikel 83.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF), **tas upp i EU-lagstiftningen på lämpligt sätt**, inklusive prostitution och surrogatmödraskap;
- **föreslå att våld mot kvinnor och flickor inkluderas i listan över eurobrott** för att säkerställa antagandet av en heltäckande ramlagstiftning i EU som omfattar alla former av våld mot kvinnor och barn.

VI UPPMANAR EU-MEDLEMSSTATERNA ATT:

- **ratificera och implementera Istanbulkonventionen i sin helhet utan några reservationer**, hantera våld mot kvinnor och flickor som ett strukturellt brott mot mänskliga rättigheter och som diskriminering samt tillämpa ett könsperspektiv på alla politiska åtgärder och tillämpningar;
- säkerställa att **migrant- och flyktingkvinnors och barns rättigheter skyddas, specifikt genom att bevilja autonoma uppehållstillstånd** – könsbaserade asylrättigheter bör övervägas, reproduktionsprocedurer måste tillämpa könsperspektiv och principen om non-refoulement tillämpas på offer för våld mot kvinnor och flickor;
- till fullo genomföra bestämmelserna i **direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer** när det väl har antagits;
- tillhandahålla **kostnadsfria och lättillgängliga stödstrukturer för alla, anpassade till behoven hos offer för våld mot kvinnor och våld i nära relationer**, inklusive kvinnor med funktionsvariationer, kvinnor som bor på landsbygden och migrantkvinnor som drabbas av hemlöshet.

Läs mer

SÄTTA STOPP FÖR DET NYLIBERALA OCH PATRIARKALA UTNYTTJANDET AV KVINNORS OCH FLICKORS KROPPAR

Människohandel för sexuellt utnyttjande är fortsättningsvis den vanligaste formen av utnyttjande i EU. Den stora majoriteten av offren är kvinnor (87%).²⁰ Människohandel för sexuellt utnyttjande skulle inte finnas utan efterfrågan på prostituerade kvinnor – därför måste vi bekämpa prostitution och sexuellt utnyttjande, vilket utgör en form av våld mot kvinnor och flickor.

VI UPPMANAR EUROPEISKA UNIONEN ATT:

- anta jämlikhetsmodellen på EU-nivå och i harmoniserad EU-lagstiftning i syfte att **sätta stopp för efterfrågan**;
- **säkerställa effektivt införlivande av direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel, med särskilt fokus på könskonsekvensanalyser och människohandel för sexuellt utnyttjande**;
- säkerställa fortsatt mandat för en fristående, heltidsanställd samordnare för kampen mot människohandel i syfte att **säkerställa genomförandet av direktivet om förebyggande och bekämpande av människohandel och utvidga detta mandat** efter införandet av lagstiftning om sexuellt utnyttjande till att även övervaka genomförandet av alla aspekter som rör bekämpandet av människohandel och sexuellt utnyttjande av kvinnor och barn per artikel 83.1 i EUF;
- säkerställa **förenlighet med CEDAW** och dess allmänna rekommendation 38 i alla lagstiftningsramverk samt erkänna kopplingarna mellan människohandel och prostitution.

VI UPPMANAR EU-MEDLEMSSTATERNA ATT:

- tillhandahålla **effektivt stöd till kvinnor som drabbats av sexuellt utnyttjande** genom att implementera **exitstrategier** som omfattar hjälp med rättsliga frågor, hälsa, bostad och sysselsättning
- **avlägsna sanktionsvillkoret som kopplats till att någon "vet"** att personen är utsatt för människohandel;
- utveckla och finansiera **specifika infrastrukturer och tjänster som anpassats till de mest sårbara grupperna för människohandel och sexuellt utnyttjande**, såsom kvinnor från minoritetsgrupper, migrantkvinnor, unga kvinnor, kvinnor med funktionsvariationer, kvinnor i fattigdom eller med en misshandelsbakgrund, inklusive **härbärgen, hjälplinjer och utbildad personal**.

Läs mer

GARANTERA KVINNORS RÄTT ATT BESTÄMMA ÖVER SIN EGEN KROPP

Reproduktivt tvång och förnekande av säkra och lagliga aborter är en form av våld mot kvinnor och barn.

VI UPPMANAR EUROPEISKA UNIONEN ATT:

- erkänna **sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), inklusive rätten till säker abort, som en del i kvinnors och flickors mänskliga rättigheter** och inkludera dem i **Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna**.

VI UPPMANAR EU-MEDLEMSSTATERNA ATT:

- garantera **tillgången till säker, laglig och fri abort för alla kvinnor oavsett omständigheter** och med särskild **uppmärksamhet på minoritetsgruppers behov**, till exempel migrantkvinnor eller kvinnor med funktionsvariationer;
- **säkerställa fri, högkvalitativ och lika tillgång till ett fullständigt utbud av preventivmedel**, inklusive akutpreventivmedel och stöd till ytterligare forskning för att minska risken för skadliga biverkningar av kvinnors preventivmedel samt **utveckla och kommersialisera nya former av preventivmedel för män**;
- inkludera **heltäckande utbildning om relationer och sexualitet** i skolornas läroplaner, som bygger på **autonomi, respekt, ömsesidighet, samtycke och säkert och njutbart sex** och som även berör **tar upp könsstereotyper, verkligheten bakom pornografiskt våld, objektifiering och pornifiering av kvinnor**;
- **förhindra, förbjuda och kriminalisera könsstympning av kvinnor och tvång till annan elektiv kirurgi** samt alla andra former av **könsbaserat våld och missbruk av kvinnors sexualitet och reproduktiva rättigheter** enligt Istanbulkonventionen såsom **påtvingad abort, tvångsäktenskap och tvångsterilisering**, inklusive för **kvinnor och barn med funktionsvariationer**.

Läs mer

INKLUDERA KVINNORS PERSPEKTIV VID FREDSBYGGANDE

Kvinnor utsätts alltid för den grymma verkligheten i krig och väpnade konflikter. De utgör inte bara i oproportionerlig grad de människor som måste fly från landet, utan deras kroppar är även de slagfält där gärningsmännen kräver ut sin seger – vilket kriget i Ukraina än en gång visar. Kvinnor är dock avgörande för att samhällen ska fungera i krigstider. **Alla EU:s reaktioner på krig och konflikter måste därför ha ett jämställdhetsperspektiv.**

VI UPPMANAR EUROPEISKA UNIONEN ATT:

- till fullo implementera UNSC:s resolution nr 1325 och hela agendan som rör kvinnor, fred och säkerhet
- främja och budgetera för en **fredskultur på medellång till lång sikt**;
- säkerställa att **kvinnorätsorganisationer och kvinnor inkluderas i beslutsprocesser** (fredsförhandlingar, rekonstruktion och fredsbyggande osv.);
- utföra **jämställdhetsrevisioner/konsekvensbedömning ur ett jämställdhetsperspektiv av rekonstruktionsprogram och politiska åtgärder** för att utvärdera effekten på jämställdhet och kvinnors rättigheter samt utföra effektiv övervakning.

VI UPPMANAR EU-MEDLEMSSTATERNA ATT

- utveckla **specialiserade stödtjänster för alla kvinnor och flickor som fördrivits på grund av krig**, inklusive universell tillgång till rättsliga, medicinska och psykosociala tjänster samt sexuell och reproduktiv hälsovård med **fullständig tillgänglighet som anpassats till kvinnor med funktionsvariationer, äldre kvinnor samt kvinnor och flickor från en mångfald av kulturella och språkliga bakgrunder**;
- säkerställa att **stödtjänster till migrantkvinnor och flickor ges av specialutbildad personal**, särskilt inom våld mot kvinnor och barn samt sexuellt utnyttjande.

Läs mer

GÖRA KVINNOR TILL EN INTEGRERAD DEL AV DEN GRÖNA OMVANDLINGEN

Kvinnor är en mycket mångfacetterad grupp vad gäller kön, etnicitet, ras, funktionsvariationer och andra faktorer, och det finns även globala sociala ojämlikheter, vilket sammantaget innebär att **klimatförändringen är en feministisk fråga**. Kvinnor drabbas oproportionerligt av klimatkrisens effekter, samtidigt som de har **kraftfull möjlighet att skapa förändringar i miljötänk** och måste inkluderas till fullo i den gröna omvandlingen.

VI UPPMANAR EUROPEISKA UNIONEN ATT:

- systematiskt tillämpa **jämställdhetsintegrering** och ett **intersektionellt perspektiv** när det kommer till klimatpolitik och -bestämmelser;
- tillämpa **jämställdhetsbudgetering** för klimat och hållbar ekonomi.

VI UPPMANAR EU-MEDLEMSSTATERNA ATT:

- öka kvinnors representation i **beslutsprocesser i klimatrelaterade lokala förvaltningar och departement**;
- proaktivt **förebygga en eskalering av energifattigdomen som i oproportionerlig grad drabbar kvinnor**;
- ta tillvara möjligheten som erbjuds av den **gröna omvandlingen att ta itu med klyftor som rör lika löner, sysselsättning, långsiktiga inkomster och pensioner samt garantera kvinnors ekonomiska självständighet**;
- till fullo genomföra de antagna slutsatserna om kvinnor, kön och klimatet från kommissionen om kvinnors status (E/CN.6/2022/L.7).²¹

Läs mer

SLUTKOMMENTARER

1 Fundamental Rights Agency, Violence against women: an EU-wide survey, 2014:

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf

2 EIGE 2022 Gender Equality Index

3 <https://www.equalpayday.be/europa/>

4 EIGE 2022 Gender Equality Index

5 <https://www.euractiv.com/section/health-consumers/news/polands-de-facto-abortion-ban-risks-lives-says-mep/>

6 https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT%2FCEDAW%2FCOC%2FSVN%2F51818&Lang=en

7 https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT%2FCEDAW%2FCOC%2FHUN%2F51815&Lang=en

8 https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CEDAW%2FC%2FBEL%2FCO%2F8&Lang=en

9 <https://www.noustoutes.org/comprendre-les-chiffres/>

10 <https://eige.europa.eu/publications/improving-legal-responses-counter-femicide-european-union-perspectives-victims-and-professionals>

11 <https://www.womenlobby.org/EWL-unveils-a-new-factsheet-on-violence-against-women>

12 EIGE 2022 Gender Equality Index

13 https://www.enar-eu.org/wp-content/uploads/2019_06-Racial-diversity-EU-Parliament-elected-MEPs.pdf

14 EIGE 2021 Gender Equality Index 2021

15 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/equal-pay/gender-pay-gap-situation-eu_en

16 <https://www.equalpayday.be/europa/>

17 <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality>

18 EIGE. Economic Benefits of Gender Equality in the European Union Overall economic impacts of gender. Available here: <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality>

19 Fundamental Rights Agency, Violence against women: an EU-wide survey, 2014: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf

20 EUR-Lex - 52022DC0736 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

21 <https://www.undocs.org/Home/Mobile?FinalSymbol=E%2FCN.6%2F2022%2FL.7&Language=E&DeviceType=Desktop&LangRequested=False>

HJÄLP OSS ÅTER VISA PÅ STARK POLITISK VILJA OCH FÖRDELA BETYDANDE RESURSER FÖR ATT UPPFYLLA EU:S ÅTAGANDEN OM JÄMSTÄLLDHET MELLAN KVINNOR OCH MÄN!

TACK TILL

European Women's Lobby (EWL) vill lyfta fram bidragen från dess nationella medlemsorganisationer och rikta ett varmt tack till alla representanter som har tagit sig tid att tillhandahålla EWL-sekretariatet sina expertkunskaper och nationell feedback, i synnerhet arbetsgruppen Kvinnor i politiken.

Redaktör: Jérphine Andolfatto & Mirta Baselovic

Medverkande: Laura Kaun & Konstantina

Vardaramatou

Design: Esther Rizo Casado

Ordförande: Réka Sáfrány

Tillförordnad generalsekreterare: Mary Collins

Den här rapporten har finansierats av Europeiska unionen.

European Women's Lobby ansvarar ensamt för innehållet i denna rapport, vilket inte nödvändigtvis speglar Europeiska unionens åsikt.

Funded by
the European Union

OM EUROPEAN WOMEN'S LOBBY

European Women's Lobby (Europeiskt kvinnoforum eller EWL) grundades 1990 och är Europas största paraplynätverk för kvinnoorganisationer som representerar över 2 000 organisationer i EU som samlas för att kämpa för sin gemensamma vision av ett feministiskt Europa. European Women's Lobby har medlemmar i 26 medlemsstater, tre kandidatländer (Republiken Nordmakedonien, Serbien och Turkiet), Island och Storbritannien, liksom 17 europeiska organisationer som representerar mångfalden av kvinnor och flickor i Europa.

Vi strävar tillsammans med våra medlemmar efter att få allmänheten och europeiska institutioner att stödja kvinnors mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män.

YTTERLIGARE RESURSER

Skanna!

 @EuropeanWomen

 @europeanwomenlobby

 EuropeanWomen

**DET ÄR DAGS ATT FÖR ALLTID GÖRA SLUT PÅ DET PATRIARKALA SYSTEMET OCH
ATTITYDER SOM UNDERMINERAR ALLA KVINNORS
VÄRDIGHET OCH UTSÄTTER KVINNORS OCH FLICKORS LIV FÖR FARA!**

<https://www.womenlobby.org/>

European Women's Lobby, juni 2023

EUROPEAN WOMEN'S
LOBBY
EUROPEEN DES FEMMES